

Mooie voorstelling, jammer van de regie

TheaterEr valt veel goeds te vertellen over Tartuffe van NTGent, maar het concept werkt niet. Vooraf dit: Tartuffe stelt een probleem voor de beoordeling bij dit stuk. Ik heb hier niet graag naar gekeken, maar dat lag geenszins aan de voortreffelijke acteurs, het wondermooie scenografieconcept van Katrin Bracke of de geslaagde kostuums van Ilse Vandenbussche. Zij verdienen op zichzelf veel meer dan twee sterren. NTGent en Toneelgroep Amsterdam vroegen Dimiter Gotscheff het stuk dat hem ooit bekeerde tot theater op te voeren met Vlaamse en Nederlandse acteurs. Gotscheff is een monument uit de Duitse theaterscène. Hij komt uit de stal van de Volksbühne en was assistent van Heiner Müller, wat hem beïnvloedde in zijn werk. Zijn ambities met deze klassieker van Molière zijn groot. Tartuffe is traditioneel de intrigant die de rijke Orgon verleidt om zich te wijden aan de godsdienst, zich af te keren van zijn familie en zijn bezittingen aan hem te schenken. Gotscheff wil niet zozeer scheefgelopen religiositeit aan de kaak stellen, hij lanceert een aanval op de beschaving zoals wij ze in stand houden. Hij voert een pleidooi voor verontwaardiging en verandering. Daarom encenseert hij niet de klassieke toneeltekst, maar een heftige bewerking. Hij kiest voor een ander einde en gebruikt ook citaten uit het oeuvre van Müller en andere theaterauteurs, uit de bijbel, uit liedjes. Waar hij in het begin radicaal lijkt te gaan voor dat soort overdadig hertekenen van de klassieke tekst, evolueert de voorstelling meer en meer naar de Molièreteksten zoals we ze kennen. Ik zie dit soort theater niet graag. Nobeles boodschap die deze regisseur probeert te brengen, maar ik zou liever opwindender theater te zien krijgen. Ik heb het moeilijk met die ouderwetsig aandoende regie. Ik hou niet van die typisch Duitse uitvergrottingen. Ik vind het enerzijds jammer dat hij de keuze om aan de haal te gaan met Molière niet consequenter volhoudt, tegelijk ben ik ook niet dol op dat soort uit zijn voegen barstende monologen vol citatendwang. Dat ik toch het einde heb gehaald zonder ongelukkig te worden, heeft te maken met de acteurs. Een ronduit heerlijke Wim Opbroeck krijgt het publiek op zijn hand door binnen het regieconcept alle registers open te trekken. Maar ook alle andere spelers doen mooie dingen. Vormelijk is de voorstelling prachtig. De kostuums kloppen, het lichtontwerp is mooi en topscenografe Katrin Bracke zorgt voor het strafste moment van de avond. Als het stuk begint is de scène leeg. De meid komt op, spreekt het publiek aan, loopt weer weg en introduceert dan de familie. Haar baas Orgon met zijn tweede vrouw Elmire, zijn schoonbroer, zijn zoon en zijn dochter met aanstaande echtgenoot. Ze schrijden naar voor, zetten zich in koninklijke poses op de grond en dan komt het: er barst een confetti- en slingersvuurwerk los dat eindeloos duurt. Het leven: een feest. Hier is alles dik oké. Tot Tartuffe binnenwandelt. Inhoudelijk lap erop en visueel verbluffend. Dat beide gezelschappen goed volk hebben, wist ik al. Er zullen ongetwijfeld mensen zijn die wel houden van Gotscheffs werk, maar ik bleef tegen deze Tartuffe alleen maar aanhikken. Jammer van al dat talent.

